

Előfizetési árak:
 helyben, vagy postán külföldre:
 Egész évre . . . . . 10 frt - kr.
 Félévre . . . . . 5 - -
 Negyedévre . . . . . 2 - 50 -
 Egy hónapra . . . . . 1 - -
 Egyes szám 4 kr.

A lap az előfizető részére minden külföldi újságot a szerkesztőségbe (Főter 1828. sz.) bemenetle küldendő.

Előfizethető helyben:
 Főlegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASARNAP KIVÉTELEVEL.

Hirdetési díj:

Negy huzamosan feliratott 3 kr. Nagyobb terjedelmű és többhírű hirdetések, a kiadónak külön megbeszélésre kerülnek. Hirdetési díj minden külön megbeszélésre 80 kr.

Hirdetést vagy reklámot magában foglaló újságszám 50 kr.

Nyitási költségek minden felirat 50 krajczár.

Hirdetéseket felvételnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. (Főter 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adóznak vissza.

Felfujt hólyag.

Debreczen, aug. 7.

(Sz. Z.) Egyetlen politikai párt sincs annyi heves támadásnak kitéve, mint a miénk.

Elleneink napról-napra keresnek, találnak ki valamit, amiből fegyvert kovácsolnak, valami kicsinységet, amit felfujnak, mint a hólyagot, megteszik az egeret elefántnak s neveléséges koholmányokkal beharangozzák az országot.

Mint a vízbe fulló, belekapaszkodnak minden szalma-szálacskába s azután harczra kelnek ellene, mint Don Quixotte a szélmalomok ellen.

Befekettettek volna már minket minden el- és el nem gondolat módjára. Ha egyes elkeseredett vezércikkirő rémes phantasiájának hitelt lehetne adni, borzasztó párt is volnánk mi.

Nem elég, hogy eddig a társadalmi rendet felforgatóknak akartak kikiáltani koronként, hogy ránk akarták sütni az antidinasztikus üzemek vádjának bélyegét, hogy egyenesen ránk hártották a szocializmus, anarchizmus vádját, de legújabbban meg a l a t t o m o s k o d á s s a l vádol bennünket a nemzeti-párti sajtó.

Meleg van szörnyen, a nap izzóan tüzel s felig-meddig alszik a társadalmi élet, szünetel a politikai élet is. Nem csoda, ha a kánikulai vezércikk-író izzadt üstökkel keresi a tárgyat megírni valójához, mint a régi görög-bölcs lámpással egy igaz embert.

Diogenes nem akadt igaz emberre, a mindenáron vezércikkkezni akaró sem talál méltó tárgyat. Hanem míg a görög-bölcs erre azután abba hagyta a keresést, a támadási-viszketegség nem hagyja nyugodni a cikkezőt s belekapaszkodik valami — k á n i k u l l a i k a c s á b a.

A „DEBRECZEN” TARCZAJA.

A porból fölfelé.

— Elbeszélés. —

Írta: Maderspachné Fadgyas Etelka.

(Folytatás.)

Sárlakyék részéről mostani fogadtatása egészen elfűtött azoktól, melyekben általok utolsó látogatásai alkalmával elvették.

Elárulták tettel, szóval, hogy most már nemcsak beleegyeznek házasságukba, de sőt örömmel elfogadják öt sógoruknak, s szinte türelmetlenül várták nyilatkozatát. András, noha ezt észrevette, a választás napjára hagyta a megkérést azért, hogyha győz, kétszeres legyen e napon öröme, ha pedig bukik, legyen a mi e fölötti kellemetlen érzetet a legnagyobb mértékben ellensúlyozza.

Elerkezett végre a nagy nap. András még kora reggel bement a városba, egyik volt tanárához, ki őt e délelőtre meghívta. Sárlakyék s a tisztartóké szintén bementek együtt, hogy tanui lehessenek András diadalmának, melyet nemcsak ő, de mások is biztosra vettek.

A városban már kora reggel pezsgő élet uralkodott.

A fellobogozott utcákon kisebb-nagyobb csoportok jöttek folyton a városházához, szavazatukat leadni, melyeknek legnagyobb része Benkey Andrást éllette.

Győzelmeinek sikere már délfelől biztos volt, a mennyiben ő már ekkor igen nagy szótöbbséggel bírt, míg az ellenfél részére már alig jelentkezett egy-két szavazó.

Nem sokára azután be is szüntették a szavazást, s kihirdették az eredményt, t. i. Benkey megválasztását.

Hatalmas „Éljen Benkey András!” kiáltások rezegették meg a falakat a városháza előtt összecsoportosult néptömeg ajkairól, s nem sokára hosszú kocsi indult Andrást, hogy őt oda hozza, a városba erkélyéről beszédet tartandó.

Azon éjszakai azután hasábokon keresztül s a mit talán maga sem hiszen, el akarja hitetni másokkal.

A legközelebb megejtendő felső-éori választásból kifolyólag is van mit hallgatnunk a nemzeti-párti sajtó egy részétől.

Megalkuvással vádolnak bennünket, ránk akarják kenni az alattomoskodás bélyegét.

Azt kürtölik a világnak, hogy titokban egyezkedést folytatunk s hogy titkos megalkuvás eredményének tekinthető, hogy a felső-éori kerületben ellenjelöltet nem állítunk.

Ezekről a megalkuvásokról már nem első ízben hallunk szót emelni. Gyanúsítottak már bennünket régebben, mintha egyszer egyik, másszor másik párttal egyezkedtünk volna ki bizonyos kerületek felett.

Legújabbban erről tárgyal a fővárosi sajtó. Támad, védekezik.

Pedig kár a tentáért papirosért, a sok hü-hó semmiért.

Valamelyik vezércikk-thémában megszorult kánikulai cikkirónak fantáziájából került ki az egész dolog, csak olyan formán, mint a fiúmei öből czápi. Annyi alapja van e bizarr gondolatnak, mint a minden nyáron 4 gyermeket szült anyának, ki minden ugorka-szezonban híven teljesíti kötelességét, annyi variációval csupán, hogy egyszer Kutyabagason, máskor meg Kabán örvendeztetni meg a világot ilyen impozáns sokadalommal.

Nem is érdemes tehát a hólyaggá fujt dolog felett pro és contra koptatni a tollat.

Mi nem alattomoskodunk. A sisakrostélyt mindenkor felhuzzuk a harcz előtt. Nem alkuszunk s elveinkből nem engedünk egy szemernyit sem, sem Felső-Éörön, sem másutt!

„Kossuth a fogságban” cím alatt a „Vasárnapi Ujság” érdekes cikksorozatát közi, Kossuth titkáranak, Vörös Antalnak, a nemzeti múzeumban őrzött s eddig kiadatlan iratai s Kossuth sajátkezű följegyzési alapján. Különösen érdekes a közlemények azon pontja, mely megfűtést adja annak, miért rendelték el Kossuth elfogatását. A dolog megfűtése a következő: Miután Kossuthot nem sikerült a „Törvényhatósági Tudósítások” kiadásától visszazárattenteni, mielőtt a ha'alom letartóztatás-hoz folyamodott volna, Bécsben két titkos kabinet-ülés tartott, melyen a Kossuth ellenfogantositandó rendszabályok felett tanácskoztak. Mindkét titkos ülés lefolyásáról Deák Ferencz értesítette levélben Kossuthot. Azonban a leveleket a kabinet noir a postáról elsikkasztotta s felsőbb helyre terjesztette fel. Ropant meglepetést keltett Bécsben, mikor látták, hogy a Deák Ferencz által küldött tudósítás szóról-szóra megegyezik a kabinet-ülésben történetekkel. Meg voltak győződve, hogy itt egy titkos, s az egész országra kiterjedő kémrendszer lát-hatatlan kezei működnek, titkos összekülvést szöve Ausztria megbuktatására sennek a megsz-e elágazó összekülvésnek egyik tagja magában a kabinetben kell hogy üljön, egyike kell hogy legyen a hét tagnak, a ki Kossuthot és Deákot rendszeresen értesíti az ülésen történetekről. Az igazság az volt, hogy mindkét tanácskozáson részt vett gr. Hardegg, a főhaditanács elnöke is. Ennek pedig volt egy derek, magyar érzelmű fogadott fia, ki viszont jó baráti viszonyban állt az épp akkor Bécsben időző Csányi Lászlóval. — Hardegg gróf mindent ebeszélte fiának, a kinek nem volt si-tősebb dolga, mint hogy Kossuthnak valahogyan tudomására juttassa azt, a mi ellene ké-szül. Személyesen azonban nem ismerte Kos-suthot, Csányitól kért tanácsot, hogy mitevő legyen. Csányi viszont nem vélte czélszerűnek posta útján tudósítani Kossuthot, hanem Deákot a ki viszont levélben adta tovább Kossuthnak a tudnivalókat. Deák leveleit pedig elfogták s így került minden napfényre. Kossuth maga csak kiszabadulása után értesült a kalandos politikai epizódról.

BELFÖLD.

A hódmezővásárhelyi munkások. Hódmezővásárhelyen a munkás nép között újra forrongás van. A belügyminiszter a munkások fenyegető megtartása miatt a városból eltávozott huszárság helyett a temesvári hadtestparancsnokságtól rendelt ki katonai

alapján, itt épp úgy kinyilatkoztathassam azt, a mit oly rég óhajtok mondani, mintha az önök lakában volnánk! Az én mondandóm pedig nem más, mint hogy Ilonkát, mióta meg-lattam, mindig szerettem, és hogy hat éven át azért faradoztam, azért küzdöttem, hogy mi-nél méltóbbá tegyem magam hozzá, és kedves csadjához. Azt hiszem, tán némely el is ér-tem ezt, különösen a mai nappal. Koronázák meg tehát nekem e nap örömeit ama legna-gyobb örömmel és boldogsággal, hogy adják nekem az én imádtott Ilonkám!

Meghatottan fogta meg Sárlakné nővere kezét, s tette Andrást, a ki mindkettőjüket át-ölelvé, csak annyit mondott: — Oh be boldog vagyok!

Majd eleresztve őket, Sárlaky lépett az ifjához, s barátságosan megrázza kezét, a kö-vetkezőket mondá neki:

— Üdvözöllek, mint kedves sógoromat s szivemből kívánom boldogságotokat. A két férfi szintén megölelte egymást és ekkor lépett be a háziaszony, ebedhez szólítván őket.

— Jere, jere, kedves Eliz — mondá Sárlakné — osztozzál boldogságunkban s üdvözölj Benkeyt és Ilonkát, mint jegyeseket Iga-zán! — szölt Eliz, kezét összecsapva s a legna-gyobb öröm kifejezésével arcán, s mint afféle mesterkeletlen fiatal asszonyka, örömeiben össze-esókolta az egész családát az új taggal együtt. Azután szaladt előre az ebedőre, hogy férjé-nek és a tisztatóéknak azonnal elmondja az örömhírt. Leit aztán az asszonyok részéről újra sírás, esókolódzás, s ebed alatt a legvid-mább boldog beszélgetés.

Jó későre végződén az ebed, utána nemsokára öltözköde-hez lattak a nők, hogy este, habar csak a karzaton is, jelen lehessenek ama társas vacsorán, melyet András tisz-tetére rendeztek választói.

A karzaton egyáltalán igen diszes női kö-zönség lepte el, kik mind a legnagyobb érde-kekkel várták az új képviselőnek a terembe lépését. Ilonka, ki nővérével és rokonaival már

erőt. Temesvárról egy század gyalogságot küld-tek, amelyet a városháza helyiségeiben szál-lásoltak el. A munkások további magatartása kül-önben attól függ, hogy a város hétszáz hold területű birtokait, a melyet tizenöt haldás rész-letekben adnak bérbé, milyen feltételek mel-lett kapják meg.

A Magyar Állam és a Tribuna. A Magyar Állam című klerikális lap is meg akarja oldani az oláh-kérdést. — Konstatalja, hogy az erdélyi román-ág nem követelt el ha-zafiatlanságot és követeli, hogy a király ke-gyelmezzon meg az elítelt oláhoknak. Ekkor azután békesség lenne a nemzetiségek között. Lap'ársunk tehát most már nem csak az egy-házpolitikai küzdelemben, hanem az oláh-kér-désben is eltársra a Tribunanak. Minő csodá-latos találkozás a nézeteknek! A Magyar Ál-lam mindössze annyit mond, hogy barátom a Tribuna, és mi már tudjuk róla, hogy mi ő?

KÜLFÖLD.

Elítelt képviselőházi elnök Uj-fundlandban páratlanul álló eset történt a na-pokban. A főörvényészek ugyanis jul 30-án ítéletileg kimondotta, hogy Enerson képviselő-házi elnök és McGrath másodelnök állásuktól megfosztatnak s a jövő választásokra elvesz-tik cselekvő és szenvedő választóképeségi jog-ukat, miután bebizonyult rájuk, hogy veszte-ges és csalás után jutottak be a parlament-be. A dolog annál feltűnőbb, mert már előbb más 15 képviselő is hasonló ítélettel sújtottak, köztük a volt kormányzó valamennyi tagja, maga a volt miniszterelnök is. A korrupcióz tehát hatalmasan virágzik Ujfundlandban is.

A német lovagrend új nagymes-tere. Vilmos kir. hercegg elhunytával a né-met lovagrend is elvesztette nagymesterét. Az új nagymester Jenő kir. hercegg lesz. A rend lovagjai és papjai a temetésen már ki is feje-zték előtte legmélyebb hódolatukat. — Az által, hogy Jenő kir. hercegg 1887-ben az esküt le-tette és mint koadjutort cum jure successiois felszentelték, nincs szükség megválasztására vagy kinevezésére, csak ünnepies beiktatást kell tartani.

Wekerle — a közigazgatás rendezéséről.

W e k e r l e Sandor miniszterelnök va-sárnap tartotta meg Nagy-Bányán, választói előtt program-beszédet. — Hosszu be-szédet tartott, melyből közöljük a közigazgatás rendezésére vonatkozó részt, mivel a kormány a közigazgatás rendezését is felvette program-

szinte ott volt, szívdobogással leste e pil-lanatot.

Egyszerre csak kinyílik lenn a teremajtó, s harsány eljenzés jelzi, hogy az ifjú képví-selő belépett, még pedig egy előbbkelő, idő-sebb uri egyén karján. Láthatta Ilonka, mint sietniek hozzá valamennyien, kéz-zorítás mel-lett fejezni ki üdvözlétüket. S a vacsora alatt újra gyönyörködhetett András szónoklatában, mely után szünni nem akart a taps és él-jenzés.

Ilonka álomnak képzelte az egész dolgot, nem is valóságnak. De még inkább annak ké-pzelte András, különösen midőn vacsora alatt nyugodtan körül nézett ezen öt éltető diszes társaságon, s elképzelte magában amaz estét, midőn őt Kádas ur lakába fogadta.

Sajátságos vegyülete a fajdalomnak s boldogságnak vett rajta erőt. Mi voltam, s mivé lettem? — gondola magában, a legnagyobb nyomorból, kétségbeesésből, alacsony származásból, tehát a porból fel, a magasba jutot-tam, a hol tisztelt, művelt emberek tisztelete s szeretete környez, sőt a kik közt a mai na-pon fényes diadalt aratok. S minde boldogságra ráadásul kapom azt a nemes lelkű, magas műveltségű, bájos leánykát.

— Oh! be jó is az isten! suttagó ma-gában, a mint gondolataiban elmerülve maga elé bámult.

— Bizony jó az isten! felelt reá egy mellette ülő öreg ur, ki élesen figyelt Andrá-ra, s meghallva suttagó szavait, mintogy ki-találni látszott egész gondolat-menetet.

— De az isten jóága még magában nem lett volna elég öcsém boldogításához. Kellott ahoz ama mindenben nyilvánuló erély, bec-sület, kitarató törekvés, hogy oda jusson, a hol ma van.

András felpillantott reá.

(Folyt. köv.)

ar okosok, a tény szélységek és ezért KRONIKAS.

gy Hortobágy-kerkezek hozzánk. att maholnap nem dsága: »U r a m atnek! mult heten julius 1-es belterület-n edny 19; törvény-ülettek össze- en száma 51. Ez- l aporodás tehát 3. A nagy-holdog- zó sorrendben t r - 7-8 hétfő, ked i - stb: továbbá tolt, mindenféle ter- penek juhvasár- tesvasár. 12-13. -14. hétfő, kedd

terkiállításra névsora. 181. 82. Holtz és tarsa és Kolozsvár. 184. Lazar Gyula Nad- d. 187. Bezeredi 6 és Tarsa Brass. 90. Ev. ref. egy- es Bakes. 192. Ev. it Hadnaz. 193. pest. 195. Wein- Racz Mór Buda- piskola. 198. Ifj. autók egyesüle- zda. 201. Hoch szel Lajos Buda- Mazó-Tur. 204. Hipp Imre Ibafa. 207. Berecz Gyula. 2. Szekesfehar. anker. tanító tes-

A debreczeni ev. 6, melyet Tadós közöjük a kö- taninteztetben 21 övendék tanult. 8 református, 17 görög keleti, 57 és 1 szerb. Je- gdi Lajos, Nagy Gyula, Kovács van, Nagy Gyula, Balogh Sandor, Szöke Kálmán, gh Gyula, Simon eka Ernő Ujfa- Csánky Dező. a, Papp Gusztáv abó Erő, Csáthy Sandor, Harsanyi i Kálmán, Erdey stein Márton, Kós sz Ignác, Erdey sz Bela. Eretsége az irásbeli meg- ra utasított 8 p-ökör 147 tagja lyaditait Zivus a t Karoly, Pákoz- erte el. Nagyobb 33 tandijelen- t ingyen lakást beiratás szeptem- 20 frt, nem pro- 2 frt

aptárból 1- n kor, lenyugodt 1 3 perczerk lesz napnyugta, a nap- sz havi rövidül- a Hold megújult t. e. 11 orakor, óra után, utol- óra előtt és ma- rakor. Bolygók art effe után kel- orakban látható, után, kévséssel

ya Debreczen 10 idő jár a szá- ok miatt ke- délután, hol a nevezett »fűzfű 100 gölya lepte nyüzsgő-rozógó jöl érezte magát na a mocsárnak gyönyöröködték a felkerelkedtek a ovább, más ha- a hatar. Hanem kijutott a gye- vabb vonulásuk üdvösnek, hogy hova a kedve

szaporítani z sz retnek tud- ncaországban egyre csökken- endőben 7 es- ország e tekin- dik helyen áll.

— Ott tehát nemcsak a pártában maradt szü- zeknek, hanem a politikusoknak is nagy fej- törést okoz a házasságok szaporításának mód- ja. Annál a mindenféle felmerült indítványnál ugyan nem sokkal ér többet, de igen érdekes a következő is. Lehetőleg csökkenteni kell a házassághoz szükséges formalitásokat, hogy az okmányok beszerzésével járó fáradság, a polgármesternél való várakozás és az ezáltal okozott munkaidővesztés a legszegényebb embert se riassa vissza a házassadtól. To- vábbá el akarják törölni azt a törvényt, hogy a 25 éven alóli férfi és a 21 éven alóli éány szüleinek írásbeli beleegyezését mutassa fel, hanem e helyett be fogják érni a szöbeli nyilatkozattal. — Végül pedig a 30 éven felüli férfi s a 25 éven felüli leány, a kiknek eddig szüloik tanácsát, ha nem is engedélyt kellett kikérniök, erre ezentul ne szoruljanak, mert ugy mondják, ha 20 éves korában van elég esze az embernek ahhoz, hogy képviselőt válasszon van elég esze 30 éves korában ahhoz, hogy megházasodjék.

* A tegnapi városi közgyűlésen hosszas és élénk vitát keltett a budapesti Kossuth-szobor ügye. A városi tanács 500 for- rintot javasolt e célra megszavaztatni, míg Vertessy István főjegyző azt indítványozta, hogy ne 500, hanem 1000 frttal járuljon a budap- sti Kossuth-szobor létesítéséhez Debreczen sz. kir. város. Ezen indítványt Komlóssy Arthur, a deb- reczeni Kossuth-szobor érdekében, azzal egy- szítotté ki, a mit a jog- és pénzügyi bizottság is javasolt, hogy további intézkedések ne tör- ténjenek Debreczenben — tekintettel a deb- reczeni társadalomra való nagy áldozatokra — ne rendezessék hazánkenti gyűjtés a budap- est i Kossuth-szoborra. Ezzel szemben a köz- gyűlés többsége másként határozott; elfogadta a tanács által javasolt 500 frtot, valamint hely- eselté azt is, hogy a polgármester ur indítsa meg a hazánkenti gyűjtést a budapesti szo- borra. A tanácsi javaslat védelmezőinek főérve az volt, hogy homályt venne a szegényi árasza- tana Debreczen lakosságára az, ha nem ada- koznak a budapesti szoborra is. Ez az »is« szócska a logikai tévedés. Mi szívünkbeli örül- tünk azon lelkes beszédnek, melyek a teg- napi közgyűlésen Kossuth dícsőítésére főhang- zottak, de a hozott határozatot még sem tud- juk helyeseini. Mert ha ugy állana a dolog, hogy Debreczenben nem állítunk Kossuth- szobrot s az ország szo or-bizottság fő- hívására azzal felelünk, hogy a város részé- ről adunk 500, vagy ezer frtot, de hazánkenti gyűjtést nem indítunk, szóval a saját zsebnkből semmit sem adunk: ez valóban szegény len- ne. De midőn azt mondjuk s joggal mondhat- juk, hogy a debreczeni közönségre nagy áldo- zat vár azon célból, hogy Debreczenben is legyen Kossuth-sz- bor s nem akarjuk e köz- zönség áldozat-készségét két oldalról is igény- be vétetni: ebben semmi szegény nincs, sőt éppen dícsőség van, mert Debreczennek és Deb- reczen vidékének, mely önmaga akar monu- mentális szobrot állítani s országos gyűjtésre nem számíthat: legalább is t i z s z e r e s áldo- zat-készséget kell kifejteni, mint a minőt ki- fejt az ország összes lakossága a budapesti szobor érdekében! Mar eddig is — Zador La- jos ur számítása szerint — háromszoros áldo- zat-készséget fejtett ki. Hol van itt a homály, hol van itt a szegény? Ha még hozzá-vesszük azt is, hogy Debreczen városa — a főjegyző ur indítványa értelmében — 1000 frtot szava- zott volna meg a budapesti szoborra: ez eset- ben mi adtuk volna a budapesti szobor költ- ségeinek háromszázad-részt, noha Debreczen nem képezi az országnak három-század részét, hanem jóval kisebb! Mit kellett volna tehát szegénylünk? Mi vehettél volna reánk homályt? Egyedüli szegényünk csak az lehetne, ha nem tudnók felállítani a debreczeni Kossuth-szobrot s e szegényhez köze ebb juttatott bennünket a tegnapi közgyűlési határozat az által, hogy fil- léreinket most már meg kell osztanunk s e határozat következtében, hogy szegényben ne maradjunk, Debreczen városától is nagyobb áldozat-készséget várunk! (K.B.)

* Városi közgyűlés. Meghívás az 1894 évi augusztus hó 17-ik napján, pénte- ken d. e. 10 órakor, a városi háza nagy tanács- teryében tartandó városi bizottsági ren d k i - v ü l i k ö z g y ű l é s r e, Targy: Tanácsi előterjesztés: a m. kir. állam- vasutak Debreczenben felállítandó gep- es kocsi-javitó műhelyének czé jara szükségé: ide- gen területek megszerzése s egyuttal ugy ezen, mint a város tulajdonát képező földeknek a kereskedelmügyi m. kir. minisztericm részé- re átengedése tárgyében.

Gróf Degenfeld Jozsef, főispán. * Tíz éves találokás. Tudatom azon kartársakkal, kik Debreczenben a képezdei tan- folyam III-ik évet 1884-ben végeztek, hogy a f. év aug. 12-ére tervezett 10-éves találokás — többek kívánatára — a tanszerkiállításra való tekintettel: aug. 18-án fog meg artatni. Gyülekezési hely: a Kossuth utcai főkisla. Debreczen 1894 aug. 6. De m j é n Lajos ref. tanító. * Négy éves gyujtogató. Mult év szeptember 1-én d. u. a böszörményi közép- kertben lakó Bertalan Jozsefné négy éves Sandor- nevű fia a kattanból tüzes csutakot vett ki és azt oda nyomta az udv rban levő sertésöl deszkafalához, a mitől az tüzet fogott és le- égett, de nem csak a sertés-öl, hanem, a nagyszel következtében Csiha Jozsef hazának tetje is k gyuladt, miert is Csiha Jozsef 50 forint kar-

térítést igényel. Bertalan Jözsefné elismeri, hogy hogy azon alkalommal nem ügyelt gyermekére, miert is őt gondatlanság miatt vad alá helyez- ték. A mai vég tárgyalás alkalmával a törvény- szék, melynek elnöke Dr. Vass Antal volt, a vádlottat 15 napi fogságra és 10 frt pénzbün- tetésre ítélte. Ugy a vádlottnő, mint a kir. ügyész beleyugodott az ítéletbe minek folytan az jogerőre emelkedett.

* A vadász mulatság melyet a helybeli vadász társulat több tagja saját költ- ségére rendez a halapi erdőben, már bizonyo- san meg fog tartani augusztus hó 19-én s táncz- mulatsággal is egybe lesz kötve. Az augusztus 6-ikán tartott társulati választmányi ülésen ez érdekesnek ígérköző mulatság bejelentetett s ahhoz nagyban folytak a készülődések.

* Trachoma. Tegap a Berger féle téglá gyárból két munkást szállítottak be a közkörházba, kik trachoma betegségben szen- vednek.

* A helybeli közkórház beteg- forgalma az elmúlt hóban következő volt: Átjött június hóról 77 férfi, 93 nő, tehát 172 beteg; a hó folyamán jött tehát 53 férfi, 78 nő, tehát 161 beteg. Elbocsájtott gyógyultan 91 férfi, 83 nő, tehát 174 beteg, míg ellenben elhalt 10 férfi, 7 nő, tehát 17 beteg. F. hó 1-én maradt 59 férfi, 83 nő, tehát 142 beteg.

* Hymen róza-láncza. A házass- ságokra ugyan a nyári időszakokban nem jó idő jár, miután azok korszaka inkább a kora tavaszi, a farsang utáni idő, de azért váro- sunkban az elmúlt hóban is szép számmal kö- töttek házasságot. Hazasságra lépett pedig helv. hitv. 12 pár; rom. kath. 4 pár; ág. hitv. 1 pár; izr. 4 pár. Összesen 31 pár esküdött egymásnak örök hűség.

* A dohányfogyasztás. Magyaror- szágon az előtűnk fekvő kimutatás szerint a folyó év első hónapjában a közönség 343-905,048 darab szivar és 296-528,657 darab szivarkát fogyasztott. Érdekes a fogyasztás megoszlása is a lakosság számarányához viszonyítva. A leg- utóbbi népszámlálás adatait alapul veve, Magyar- ország 17 460,000 lakosa 1891-ben fejenként 27 darab szivart és 28 szivarkát fogyasztott, 1892-ben 28 szivart, 31 szivarkát és 1893-ban 29 szivart és 36 szivarkát. Nem ilyen kedvező az eredmény Horvátországban; mert míg Ma- gyarország lakossága dohanyra 1891-ben 2 frt 20 krt költött, addig Horvátországban csak egy frt harminczégy krt; 1892-ben Magyaror- szágon 2 frt 51 krt, ott csak 1 frt 47 krt, 1893-ban Magyarországon 2 frt 69 krt, Horvátországban 1 frt 42 krt.

* Debreczeni csendélet. A mult hó- ban a rendőrség által letartóztatott: lopásért 8, rendőri kihágásért 104, testi sértésért 3, összesen 115 ember. A városról eltolonczol- tatott, kényser utlévelél kiutasított: összesen 91 csavargó.

* Iparügy. A rendőrfőkapitány ság mint első fokú iparhatóság által különböző iparágak gyakorolhatására 50 egyén látottat el iparigazolványal az elmúlt július hóban, Ugyan e hónapban munkadíjny 83 drb ad- tott ki.

* Korcsmai verekedés. Még az 1892 év december hó 28-án történt, hogy H. Böszörményben a »hajnal« csapszékben levő két asztalnál mulattak, még pediglen az egyik asztalnál üt Marjai Imre, Király Antal és Király Márton, amásik asztalnál ütke pedig Fekete Péter, Lévai Sandor, Fekete Már on, Tordai Imre és Andráskó Gábor. Ezek összeze- tek az első három emberrel és uoy elverték őket, hogy azok 20—25 napig voltak ágy- ban fekvő betegek az ütlegek következtében. Ezért állították őket tegap a törvényszék elé, melynek elnöke Balogh Imre volt, az őt vád- lott közül Fekete Pétert, Lévai Sandort és Fe- kete Mártoni a törvényszék 9—9 havi börtönrre és 10—10 frtos pénzbüntetésre ítélte, továbbá Tordai Imrét és Andráskó Gábert, 6—6 havi börtönrre és 10—10 frt pénzbüntetésre ítélte. Ugy a vádlottak, mint a királyi ügyész feleb- beztek.

* A hajdu-böszörményi fiók fog- házban június hó végén fogva maradt 76 férfi és 18 nő, míg folyó hó 1-én fogva tartatott továbbra is 74 férfi, 15 nő.

* Debreczen katonasága. A mult hó folyamán Debreczenben a katonai létszám volt: közhadseregbe i 1106 ember, 209 ló- val, honddétség 739 ember, 189 lóval; össze- sen 1845 ember 398 lóval. A lakosságnál áll- landóan beszállalóva volt 14 ember. Utóál- lított tö idegen illetőségű 4, helybeli 2. Elfo- gat adatot 20.

* Lukácsiu rágalmazási pöre. Lukácsiu Lászlót aug. 21-én Szegedről Szatmárra kísé- rik, hol egy régebbi porének tárgyalása lesz. Lukácsiu 1892-ben Laczfaluba választó gyű- lést hívott egybe. Ezt a gyűlést a főszoigabíró mindjárt a kezdetben feloszlatta. Lukácsiu ezért sértő szavakkal illette Schmidt Sandor főszoigabíró s az ügyet meglelebbezte az akkori belügyminiszterhez, Szapáry Gyula grófhöz. Innen az akták visszakerültek az ügyészséghez, mely Lukácsiu közhatalóság elleni rágalmazás miatt pörbe fogta. A tárgyalás napját aug. 21-re tűzte ki a kir. tszvek.

* A terménypiacról. Ennek a tőr- ténetnek egy terménykereskedő és egy gépész a hősei. A tragedia a terménykereskedőre nézve volt rossz kimenetelű, mert a gépész elverte. Valami »zsák-sorc« miatt történt az összeszólalkozás. A tragedia alapelve az em- ber természete indulatos, vagy az »az eszme

csereinek sok esetben verelkedés a vége. Miután pedig minden botnak két vége legyen, majd a járásbírósg fogja behizonyítani, hogy a tra- gediákban a főhősnek is bukni kell. A gépész a terménykereskedő bepanaszolta s a gépész »bukása«-hoz kétség nem férhet Örök igazság, mégis csak te kormányozod a világot és a ter- ménykereskedők sorsát!

* Az adózó Debreczen. A mult hó- ban a lakosság által áll a mi a d ő fejében befizetett összesen 10578 frt 8 kr. Befizet- tetett továbbá hadmentesség-díj 364 frt, ide- gen adó 346 frt 53 kr. idegen illeték 1259 frt 30 kr, végrehajtási költség 116 frt 43 kr, ipark-marai költség 16 frt 8 kr, járdá adó 7 frt, közmunka-vállás 122 frt, utadó 1494 frt 8 kr, házalási adó 3 frt.

* Cselédkönyv ide-oda. Szűcs And- rás hestet, hogy milyen fában ringatták, azt az utókor kideríteni nem fogja soha, de hogy 24 óran tul nem szeret egy helyben maradni, az áll. Nincsen tudva, hogy összekötésben áll e a »bölcsőfa« azzal a tenygyel, hogy legutóbb is megszökött gazdájától, cselédkönyvét s 1 frt 30 kr tartozását hagyván hátra, de hogy en- nek kiderítése nélkül is a leosztotabb helyerre jutott a városánakhoz, az szent és való.

* Az emberegészségügy városunk területén a mult hóban kielégítő volt. De a csecsemők közt nagy számmal észleltetett a béhurut. Heveny ragályos betegségek közül szörványosan r o n c e s o l ó t o r o k l o b és h a g y m a z esetek fordultak elő. Roncsoló toroklobban 4, hagymazban 1 haláletet ford- ult elő.

* Babáképző tanfolyam. Figyelmeztet- nek mindazok, kik a nagyváradi m. kir. baba- képezden az 1894—95 évi teli tanfolyamra ma- gukat állami segély mellett felvétetni óhajtják, hogy a m. kir. vallás és közoktatásügyi minisz- teriumhoz címzett, keresztlevel, erkölcsi és szegénység bizonyítványval ellátott folyamod- ványukat f. é. szept. hó 1-ig hozzám küldjék be. Kelt Nagyváradon, 1894. augusztus 15-en. Dr. K o n r á d M a r k.

* Szülők figyelmébe. Kötönően be- rendezett VI. oszt. népiskolánál alkalmazott tanító nő kosztos leánykakat fogad. A ki óhaj- ja, hogy gyermeke ökelelesen németül megtanuljon, kitünő ellátásban és gondozás- ban részesüljön, forduljon bővebb tudótásért Wehowszky Aranka tanítónehőz, Szep- es-Béla. Vasuti állomás Szepes-Béla Barlang- liget.

* Kossuth szobor. A Debreczenben felállítandó Kossuth szobor alapjára adakoztak: B. Nagy Janos 621, számu gy. i. B. Nagy Ja- nos 10 korona, ifj. B. Nagy Janos 6 korona, ifj. B. Nagy Janosné 2 korona. Id. Tóth Fe- rencz és neje 3 korona. Ifj. Tóth Ferencz és neje 3 korona. Tóth Bálint 2 korona. Varga András és neje 2 korona. Özv. Vertessy Lajosné 4 korona. Özv. Horthy Ignáczné 1 korona. Horthy Gizella 1 korona. Horhy Amália 1 korona. Gombos Miklós és neje 1 korona. Cső- reg Gábor 1 korona. Nemeth György 2 korona. Nemeth Gábor 1 korona. Lókody Sándorné 1 ko- rona. Szakács Ferencz 2 korona. Máté Sándor 2 korona. Bak Gábor és neje 2 korona. Tóth Sára 2 korona. Tóth Ferencz 4 korona. Mol- nár András és neje 2 korona. Összesen 59 korona. Kiss András, a függetlenségi-kör pénz- tárnoka a következő levelet intézte: Tóth Béla urhoz, mint a debreczeni Kossuth-szobor bizottság pénz árnakához: Tisztelettel van szerencsém Tekintetességét erteríteni, misze- szerint a debreczeni függetlenségi-kör által a Debreczenben felállítandó Kossuth-szobor já- vára ajánlott 50 frt, az az ötven forintnak fele részét, az az 25 frtot, szóval huszonöt fo- rintot, tek. T o t h B é l a pénztárnok ur- nak a mai napon kezeihez átadtam — Kelt Debreczenben, 1894. jul. 1-én. Kiss And- rás, a függ. kör pénztárnoka. Földvári Gábor Ujfehértó 1259. sz. gyi. Földvári Gábor 2 ko- rona, Zicherman Elias 2 kor. Összesen 4 kor.

* Elrepült tollak. Grosszman Ábrahám tollkereskedő a depr. vására akart feljönni s a mike-péresi uton levő vörös korcsmában szállt meg. Reggel, midőn már Debreczenbe ért, akkor vette észre, hogy egy zsák tollat, melyben 53 kíó toll volt, ellopták. — Minden gyanu arra mutat, hogy tollat éji szállá-án lopták el tőle. A vizsgálatot megindították.

Egy kitünő folttisztító szer, mely minden foltot a ruhákból biztosan és alaposan eltávolít, már régóta egető szükségé vált, fő- képen nyarban, a vilagos öltönyök idényében. Egy ilyen szer egy angol legujabb találmánya hozzáteve még, hogy igen olcsó, mert darabja csak 20 kr. Ez »Rose« általános foltzappana a »roszák«-val, mindenütt gyógyszerárakban győgyáru-, rövidáru-, illatszerek- és fűszerke- reskedésekben kapható. Nagyban csak V i s n y a Sandor által Pécszet. Debreczenben: Szent- Királyi Tivadár, Benyáts Emil fiókja, Boros testvérek, Garéby Fülöp, Kálnay és Tarsa urak üzletében. Miskolcz: Kálnay és Tarsa.

* Országos tanszerkiállítási ügy. Felhíva. Váro unknak mindazon lakói, kik tisztességes bu orozati kiadó szobakkal rendelkeznek s azokba az országos kiállítás tartama alatt aug. 17-től szeptember 2-ig ingyen, vagy jutányos napi árért vendégeket fogadni hajlandók: fel- keretnek, hogy e szándékukat a kiállítási iro- dában (kereskedelmi akadémia I emelet) reg- ge 8 óratól este 6 óráig, legkésőbbben folyó hó 15-ig, j-lentsek be. A z e l s z á l l á s o l ó b i z o t t s á g i e l n ö k.

Időjárás. Közép-Európában át délnyugat- északi irányban magas nyomás réteg hu- zódik, melyet északnyugatról és délkeletről ala- csonyabb nyomás határolt.

Közép-Európában az idő tulnyomóan de- rült és száraz: esők többnyire a kontinens északi részén voltak.

Hazánkban száraz, melegebb idő várható.

Irodalom és művészet.

A »Vasárnapi Ujság« augusztus 5-iki száma 15 képpel és a következő tartalommal jelent meg:

• Vilmos főherczeg. (Arczképpel.) — • Kantor uram. • Költemény: Fejes Istvántól. — »A Gerjének kincse. Ebeszéles. Irta Győr- könyi Károly. — »Kossuth a fogságban.« Ki- adat'an iratok után közli: Varnai Sándor. — »Fejedelmi vendégek Koburgban.« (Képes opor- tozzattal.) — Kirándulás a fatura. • Szivós Bé- latól. (Képpel: »Poháló a kertben.«) — »A Nap.« Wonnaszék A. Antalól (Képpel a kis-kartali observatoriumból.) — »A chicagói vasuti sztrájk« (Képpel: Pulman és Debs arc- képe. A rendőrség és katonasága harcra a zavargók- kal; Vasuti v. megtámadás a zavargók által) — »A tenger csodái.« (5 képpel: 1. Tengeri nagy- lók; 2. Spungya és teknősbeka-tartók Florida- ban; 3. Rozmárok és fokák; 4. Nautilus.) — »Orosz életképek: Rendjel-körság. Tolsztoj L. után. — »Kerekpáros vasut.« Irodalom és mű- veszet. • Közintezetek és egyletek. • Sakkjáték. Keptalany, Egyveleg stb. rendes rovatok.

TÖRVÉNYSZÉK.

Linder György bűnügye. Megirtuk, hogy Linder György országgyűlési képviselő ismeretes bűnügyében a kir. ítélőtábla a fo- lyamatban levő további eljárást beszüntette, nem látván fenforogni ravasz fondorlattal való tévedésbe ejtést. A tábla e határozatával azonban még nem ért véget az annaki idején nagy feltűnést keltett bűnpör, — mivel a kir. ügyészség beadta az ellenszóló fellebbe- zést, melyben elejétől fogva elfoglalt állaspont- jához híven Lindert a bíkv. 381. §-ana 2. pontjában körülírt csalás miatt ujra való helyezni kéri. Az iratokat a napokban terjesz- tik fel a kuriához.

Különfélék.

Hol mehet az özvegy legkönynebb- bog férjhez? Azokban az országokban, a hol legtöbb az özvegyember és legkevesebb az özvegyasszony. Csak az a baj, hogy özvegyem- ber mindenütt sokkal kevesebb van, mint öz- vegyasszony. Például Svajczban a 15 éven-fe- lüli férfi lakosság 6.03 % özvegy, míg a 15 éven felüli nőslakosságnál az arányszám 12.37 %, vagyis míg az asszony férjhez mehet egy- szer, ugyanakkor a férfinak alkalma van két- szer, háromszor feleséghez jutni. A többi or- szágnban még rosszabb az arány. Angliában 5:4; 11:4. O asországban 6: 13.6. Franciaor- szágnban kedvezőbb 7:3; 13:9, míg Németor- szágnban és Ausztriában a legkedvezőbb 4:4; 12:1. Magyarországnban az összes férfiak 2.95 %-ka, az összes nőknék 9.5%-ka özvegy.

Hogy mulatnak a borzolóiak? A boro zior tornasz ünnep nagyon kedélyesen folyt le a napokban. A hivatalos adatok sze- rint ugyanis az ünnep lefolyása alatt nem ke- vesebb mint 768 baleset történt, még pedig 3 csonttörés, 6 ficamodás, 21 inrandulás, 23 zu- zódás, 138 sebesülés (harapás, szurás, ütés és egés által) 144 bórhorzolás, 133 gyuladás, 21 rovarc-ípés gyuladás-al, 11 izomficamodás, 65 ájulás, 3 gutaütés, 109 belső betegség, 3 agy- rázkódás, 65 orrvérzés, 4 szemgyuladás, 20 égés, 3 görcs. Különben az egész ünnepély szé- pen folyt le.

A közönség rovata. *)

Tisztelt szerkesztő ur!

A »D Hirlap« határidő naptára napon- ként jelzi, hogy a főiskolai muzeum vásár- és ünnepnapokon 10—12-ig nyitva áll a közön- ség rendelkezésére. En és csláladom többször megakartuk tekinteni a régiség-gyűjteményt, de a jelzett napokon még soha sem találtuk nyitva. Nem akarok előhozakodni az »öreg- apám«-mal, mert még él s azt sem szeretném, ha bolondá tenné vaki; de azt szeret- nem, ha vagy a muzeumot kinyitják a ren- des időben, vagy a »D. H.« ne tenné ki a határidő naptárba, hogy azt még bizonyos idő- ben látogatni is lehet.

Tiszte'ettel:

J—e.

*) E rovatban a közérdekű felszólalásokat díj- talanul közöljük, de a felelőség a beküldőt illeti. Szerk.

Közgazdaság.

A sortéskereskedelmi csarnok jelentése.

augusztus 4. a) Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1 Öreg nehéz (páronkint —400 kilon felüli súlyban) 43—44,— 2. Öreg közép (páronként 300—400 kil.

